

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

ODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), DECEMBER 13, 1948

STEVILKA (NUMBER) 242

Domače vesti

Mlad. zbor SDD

Prosi se starše otrok pri Mladinskom pevskem zboru SDD na Waterloo Rd., da naj gotovo pridejo na sejo jutri, v torek zvečer. Pričetek ob 7:30 uri. Obenem se opozarja starše, da go-to še nadalje pošiljajo otroke redno k vajam, ki se bodo tudi v bodoče vršile kot do sedaj.

Dvojčki

Vile rojenice so se prošli petek zglašile pri družini Joe in Anna Manning, 2021 Lake Shore Blvd., in jima pustile v spomin dvojčka, dekleko in fantka. V družini imajo od preje tri deklince. Mati in deteta se nahajajo v MacDonald House bolnišnici in se dobro počutijo. Deležno ime materje je bilo Anna Mavec, ter je hči Mrs. Mary Mavec, 290 E. 222 St., ki je sedaj "grandma" sedmim vnurom. Cestitamo!

Razsvetljava božičnega drevesa

V petek zvečer se je slovensko razsvetlilo božično drevo, katero se je s posredovanjem mestnega rekreacijskega komisarja, John Nagy, postavilo na oder pred kopališčem na St. Clair Ave. Ceremonijam je tudi prisostvoval Mr. Nagy, druga dva govornika pa sta bila councilman 23. varde Edward Kovacic in pomožni policijski prosekutor August Prijatelj, ki je začopal župana Burke. Za glasbeni del programa pa je skrbel Trebar-Sokač orkestra in slovenski kvartet "Four Steps of Harmony".

Miklavž pride

Jutri, v torek zvečer se bo vršil zabavni program pred božičnim drevesom pred kopališčem na St. Clair Ave. Navzoč bo Miklavž, ki bo obdaril vse otroke, ki bodo navzoči. Pol ure pred prihodom Miklavž se bo vršila zabava, za katero bo skrbel kvartet "Four Feathers Barbershop Quartet" ter Johnny Avsec ml. s svojo harmoniko. Program se bo pričel točno ob 6:30 zvečer.

Uradna otvoritev božičnega programa na odrnu na E. 74 St. in St. Clair Ave. pa bo v torek zvečer ob 8:30 uri, ko bo navzoč Miklavž in obdaril otroke vodotečne okolice. Odbor se zahvaljuje Euclid Race Dairy in L. & M. Tobacco Co. za podaritev slasčic, s katerimi se bo obdarovalo otroke.

Letna seja lovcev

Jutri zvečer, v torek 14. dec. se vrši letna seja Euclid Rifle and Hunting kluba v Slovenskemu domu na Holmes Ave. Pričetek ob 6:30 uri. Prosi se vse člane, da se go-to udeležejo ob času. Na dnevnem redu so volitve odbora za prihodnje leto in druge zadeve.

Prog. Slovenke št. 2

Članice krožka št. 2 Progresivnih Slovenk so vabljene, da se v sredo zvečer udeleže letne seje v navadnih prostorih. Seja se bo pričela ob 7:30 zvečer. Po seji se bo vršila domaća zabava in članice so prošene, da vseka prinese kakšno stvar, katero se bo porabilo za pakete za pošiljko potrebnim v staro domovino. To bo mesto običajne izmenjave božičnih daril med članicami po letni seji.

Združeni narodi podprli vlado južne Koreje in zaključili delo

PARIZ, 12. dec.—Generalna skupščina Z.N. je danes zaključila svojo zadnjo sejo, na kateri je bila podprtta vlada južne Koreje, ki se nahaja pod okupacijo Zedinjenih držav.

Obenem je na seji bilo odgovorano, da se podaljša življenje Korejski komisiji za eno leto.

Generalna skupščina Združenih narodov se bo zopet sestala aprila meseca prihodnjega leta in sicer v New Yorku.

Vlada v južni Koreji je bila sestavljena 15. avgusta pod nadzorovanjem posebne komisije Združenih narodov. Načeljuje ji dr. Syngmann Rhea. Toda v severni Koreji obstaja druga vlada, katero so pomagali ustaviti Sovjeti.

Skupščina bi se prav za prav moralu zaključiti že včeraj, toda sovjetski delegat Jakob Malik je s filibustom skušal preprečiti akcijo glede Koreje in je do danes popoldne napadal Združene države in južno-korejsko vlado.

Sovjetski delegat je tudi vtrjal, da Generalna skupščina odobri sovjetsko resolucijo, po kateri bi se ukinilo Korejsko komisijo. Toda resolucija je bila zavrnjena s 46 proti 6 glasovom.

Zasedanje skupščine ni bilo plodnosno

Resolucijo glede priznanja južno-korejske vlade so predložile Združene države, Avstralija in Kitajska. Med ostalim je to resolucijo bilo odobreno delo Korejske komisije, priporočeno, da se s korejskega ozemlja prej ko mogoče umakne ameriške in sovjetske okupacijske čete in proglaši vlado južne Koreje za postavno in pravilno izvoljeno vlado Korejske republike.

Pri napadu na resolucijo je sodeloval tudi sovjetski delegat Andrej Višinski, ki je rekel, da bi ne smelo biti nobenih iluzij glede te skupščine Združenih narodov, ker da bo zabeležena v zgodbini kot nadaljni korak, da se razbije mednarodno sodelovanje.

Pariško zasedanje je bilo najdaljše v zgodbini Združenih narodov. Toda mnoga vprašanja, vključno vprašanje o usodi bivših italijanskih kolonij in vprašanje Palestine, so ostala nerezlena.

MADZAR OBSOJEN NA SMRT RADJ SABOTAŽE

BUDIMPESTA, 9. dec.—Madžarski geolog in bivši glavni ravnatelj Madžarsko-ameriške oljne družbe dr. Simon Papp je bil danes obsojen na smrt radi sabotaže.

Glavna obtožba proti dr. Pappu je bila, da je s svojimi sodelovalci izvrševal navodila Standard Oil Co. iz New Jersey za oviranje produkcije olja.

Soglasno z obtožnico je dr. Papp raješi služil "imperialističnim interesom kot pa interesom svoje domovine."

LAUSCHE PRI LOVETTU

WASHINGTON, 11. dec.—Novoizvoljeni guverner Ohioa Frank J. Lausche in urednik madžarskega dnevnika "Szabadzag" Zoltan Gombos sta se danes sestala z državnim podčelnikom Lovettom.

Lausche je po sestanku izjavil, da pogovori niso bili političnega značaja.

BIVŠI KRALJ PETER NI NAVDUSEN ZA DELO

NEW YORK, 10. dec.—Bivši jugoslovanski kralj Peter Karadjordjevič, ki skupaj z ostalimi "vodenimi" živi v begunstvu, je danes izjavil, da mu primanjkuje denarja, da pa klub temu nima "nobenih načrtov, da bi prikel za kakšno delo."

Nekdanji kralj Jugoslavije, ki je bil vajen življenju v bajeslovnem bogastvu na račun jugoslovanskega ljudstva, je baje "broke". Prihodnji teden bo "zaslužil" nekaj denarja z govorom, ki ga bo imel na radio postaji. Svoječasni jugoslovanski kralj bo, kakopak, govoril o "jugoslovanskem vprašanju" in za pletenih mednarodnih problemih, kar jih pač more razumeti 25 let stara pamet enega razvajenega in za kraljevski poklic šolanega smrtnika. V Jugoslaviji so sijajno kraljevsko palačo "brezvestni komunisti" spremnili v otroški dom, ubogo "veličanstvo" pa se potika po svetu brez doma.

"Mi nimamo doma. Jaz nimam dosti vlog v inozemstvu. Nekako pa se že prerivam," je rekel Peter Karadjordjevič, katerega ameriški časnikarji iz velikega spoštovanja naša tradicije še vedno oslavljajo s "kralj" in "njegovo veličanstvo."

Seveda dobesedno se ne more tolmačiti, da je mlad fant, ki ne ljubi delo, res brez vsakih sredstev. Ponavadi potuje po švicarskih in francoskih letoviščih, se kratkočasi po Angliji in parkrat je že prišel tudi v Združene države. V begunstvu pa tudi mimogrede "razmišlja o usodi jugoslovanskih beguncov." Kakopak.

"Nimam dovolj denarja, da bi ga lahko vložil v kakšen busines", je rekel Peter po svojem prihodu v New York. "Nimam pa tudi nobenih načrtov, da bi začel delati."

MOSKOVSKI RADOV HVALI VISINSKEGA

LONDON, 10. dec.—Moskovski radio je danes pohvalil delo sovjetskega zastopnika zunanjega ministra v glavnega sovjetskega delegata Andreja Višinskega, ki je danes praznoval svoj 65-ti rojstni dan.

RUSI PRZNALI VREDNOST INTELIGENTNIH OSOB

BERLIN, 9. dec.—Sovjetski časopis "Tagliche Rundschau" poroča, da je vojaški poveljnik v Nemčiji maršal Vasilij Sokołowski ukazal, da se naj prizna inteligentne osebe za enakopravne in delavce, kar se tiče odmerkov hrane, stanovanj in plač.

V ALBANIJI ČISTIJO TITOVE PRISTASE

BEOGRAD, 11. dec.—Jugoslovanska časnikarska agencija "Tanjug" je danes naznani, da je albanski ministrski predsednik Enver Hoxha ukazal čistko z najvišjimi vladnimi položajev uradnikov, ki podpirajo Tita v sporu s Kominformom.

Avgusta 1948. Agencija pravi, da je po kongresu albanske Komunistične stranke bilo "veliko število aretacij". Med aretiranimi je baje tudi bivši albanski podpredsednik leut. gen. Kohcha Dzodze.

Mrs. Čiang na "čaju" pri predsedniku

WASHINGTON, 11. dec.—Soproga kitajskega diktatorja Čiang Kajšeka je snoči odšla na "čaj" k predsedniku Trumanu. Ob tej priliki je predložila Trumanu program za ameriško pomoč kitajskim nacionalistom. Uradno sicer ni bilo naznajeno, o čem sta se s Trumanom pogovarjala, toda tudi brez uradnega naznania je že splošno znano, da je apelirala za večjo obvezno Združenih držav v zadevah Kitajske.

Doslej ni nobenih znakov, da bo ameriška vlada obljudila nadaljnjo veliko pomoč Čiang Kajšeku.

Najvišji kitajski uradniki so dali vedeti, da gospa Čiang Kajšek pritska za tri-letni vojaški program, ki bi stal Ameriko nadaljnih \$3,000,000,000, za skupne vojaške projekte kitajskih nacionalistov in Združenih držav, za jasno izjavo, s katero bi naj ameriška vlada podprla Čiang Kajšeka in za ameriške vojske svetovalec, ki bi prevzeli vodstvo v kitajski civilni vojni.

Ameriški vladni krogli imajo slabo zaupanje v Čiang Kajšekovo zmožnost pri uspešnem vodenju vojne proti komunistom. Mnenja so, da Čiang sploh neče poslušati nobenih nasvetov, da ne želi reformirati vlade, da je odgovoren za slabo moralo svoje armade in ljudstva in da sploh ni doslej učinkovito rabil ogromne pošiljke ameriškega orožja, ki so v velikih količinah padle v roke komunistom. Vsled tega se izmikajo vsakim nadaljnim obvezam.

Ameriški marinici se bodo izkrali v Šangahu

SANGAJ, 11. dec.—Ameriški admiral Oscar H. Badger, povojnik pacifične mornariške silje, je danes naznani, da se bodo ameriški marinici izkrali v Sangaju, če bo potrebno ščititi "ameriška življenja in imovino."

ITALIJANSKE BOJNE LADJE ZA SOV. ZVEZO

RIM, 12. dec.—Soglasno z mirovno pogodbo je v petek italijanska vlada podvzela prve krate, da izroči Sovjetski zvezni bojne ladje, katerih je dolgo. V Tarantu je odplula 25,000 tonska bojna ladj "Giulio Cesare," ki je že preimenovana v Z-11.

Italija je skušala odlaševati s pošiljanjem ladij Sovjetski zvezni, če da jih bo morala najprej popraviti. Toda sovjetska vlada je odgovorila, da bo ladje že popravila v svojih ladjevidnicih. Veruje se, da se bo "Giulio Cesare" pridružilo še par manjših italijanskih bojnih ladij, ki bodo odplule v neko sovjetsko luko.

Nov grob

ALOJZIJA NOSE

Nagloma je preminila Alojzija Nose, stara 69 let, bivajoča v Bedford, O. Doma je bila iz Šmiljega pri Novem mestu, od koder je prišla v Ameriko pred 55 leti. Bila je članica društva Bratska sloga št. 93 SNPJ in podpr. št. 73 SZZ v Warrensville, O.

Tukaj zapušča soproga Louis, sinove Louis, Frank, Joseph in Rudolph ter hčer Mrs. Antoinette Veasley in vnuka. Pogreb se je vršil danes zjutraj iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Juda v Warrensville, O.

Churchill zahteva od Anglije naj prizna diktatorja Franca

Zavzel se je tudi za naciste, češ da je potrebno odpustiti "prepire, strahote in krutosti preteklosti"

LONDON, 11. dec.—Bivši angleški ministrski predsednik Winston Churchill je danes v parlamentu priporočil, naj Anglija prizna fašistični režim španskega diktatorja Franca.

Churchill je obenem apeliral, sprejme dvostransko politiko po vzoru na Združenje države, to je dvostransko politiko socialistov in konservativcev.

Zidje so ustanovili vlado, ki deluje

V pripomočilu, da Anglija prizna židovsko vlado v Izraelu je Churchill rekel, da so Židje ustanovili vlado, ki deluje, imajo zmagoslavno armedo in jih podpirajo tako Združenje države kot Sovjetska zveza.

"Ta dejstva mogoče ne bodo všeč, toda ali se jih lahko zanika? Meni izgleda, da se izraelsko vlado ne more kar prezreti. Morali bi poslati zastopnika v Tel Aviv."

V pripomočilu, da Anglija prizna židovsko vlado v Izraelu je Churchill rekel, da se mora zapadni svet poravnati s Sovjetsko zvezo, predno slednja ne bo dobila atomskih bomb. Rekel je, da je 10 dni predno je leta 1945 v Evropi končala poslat osebno pismo sovjetskemu premierju Stalinu, s katerim ga je obvestil, da bi prepir med zapadom in vzhodom "raztrgal svet na koščke." To pismo je v parlamentu prečital, rekoč da označa "najvišjo točko v mojem odnosu s Stalinom."

Pravi, da je Franco pomagal Anglo-Američanom

V svojem zagovoru Španije je Churchill rekel, da ne "vidi nobenega razloga, zakaj bi Španci bili se vnaprej izobčeni iz organizacije Združenih narodov in zakaj bi se glasovalo za njihovo izobčitev."

"Nobenega Angleža ali pa Američana niso ubili Spanci," je rekel Churchill. "Indirektna pomoč, ki smo jo dobili v teku vojne ne Španije, nam je storila nevečenje usluga. Španija ni dovolila uporabo Gibraltarja in napredovanje Nemcov v Afriki čez njeno ozemlje. Ne more se reči, da je Španija v zadnjih vojnih prizadel nas ali pa Združenje države."

Kongresniki, ki so "preiskovali" položaj v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Grčiji, Španiji in Franciji ter se med ostalim ustavili tudi pri papežu, so rekli, da bi Združenje države morale dati Francovi Španiji ekonomsko in "možno t

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto) \$8.50

For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00

For Three Months—(Za tri meseca) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto) \$10.00

For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00

For Three Months—(Za tri meseca) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at

Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SOCIALNE REVOLUCIJE V AZIJI

Zadnje čase, zadnja dva meseca, ko so kitajski komunisti v silovitem sunku prišli pred vrata Nankinga in Šangaja, zavzeli velika področja na severu in se pod njihovo udarno močjo lomijo ostanki Čiang Kajšekovih armad, se je pozornost sveta obrnila od tako imenovane "berlinske krize" na Azijo.

Civilna vojna na Kitajskem je v ena najbolj mogičnih socialnih revolucij, ena najpomembnejših po veliki revoluciji, ki je v Rusiji odpravila carizem, feudalne odnose in kapitalizem, kar se dogaja danes na Kitajskem je borba ljudstva proti totalitarstvu Čiang Kajšekove klike, borba proti feudalizmu, radi katerega trpijo široke množice kitajskih kmetov, borba delavstva proti kitajskim kapitalistom. V tej veliki revoluciji se brez dvoma oplaža vpliv ruske revolucije in nedvomno jo vodijo kitajski komunisti. Toda samo v propagandne namene se lahko trdi, da jo je "ukazala Moskva," da je ta revolucija "sovjetski imperializem" itd.

Ameriški časnikarski poročevalci iz Nankinga in Šangaja, kakor tudi poročevalci, ki so se nahajali na tako imenovanem "Svobodnem kitajskem ozemljju," t. j. na ozemljju, ki so ga zavzeli komunisti, skoro vsi poročajo, da je kitajsko ljudstvo na strani Ljudskih armad, da se odprto upira Čiang Kajšekovemu totalitarstvu, da komuniste pričakuje kot osvoboditelje. Ta dejstva je treba priznati, kajti samo na ta način se lahko razume, zakaj vse ameriške milijarde, vso ameriško orožje, vsi ameriški svetovalci niso in ne morejo pomagati korumpirani Čiang Kajšekovi klici in zakaj se Sovjetska zveza sploh ne vmešava v to civilno vojno. Sele zdaj so ameriški odgovorni uradniki spoznali, da se nobeno "komunistično nevarnost" ne more zatirati s silo, da se z nobenim orožjem in milijardami dolarjev ne more rešiti sisteme, ki jih je zgodovinski razvoj obsodil na smrt.

Na splošno so vse azijske države iz nerazumljivih vzrokov bile smatrane za države, katerim bo vzelilo še dolga stoletja predno bi se dvignile na raven zapadne civilizacije. Bile so s svojim ogromnim ljudstvom le molzna krava zapadnih "krčanskih" imperialističnih izkorisčevalcev in domačih "višjih kast," zemljišnih lordov in kapitalistov, ki so vse socialne in ekonomske reforme smatrali za popolnoma nepotrebno stvar.

Socialne revolucije v Aziji se vršijo pod raznimi oblikami, toda po svoji vsebini se ne razlikujejo. Civilna vojna na Kitajskem je prav tako socialna revolucija, kakor je borba ljudstev Burme, Malaje, Indonezije in Indo-kitajske za nacionalno osvoboditev izpod tujega kolonialnega suženjstva v svojem jedru socialna borba. Obe oblike pa sta jasni dokazi, da se stari sistem na celem starem azijskem svetu podpira.

Zedinjene države, ki se čutijo prizadete z vsako socialno revolucijo, kjer koli se pojavi, so nedvomno vznemirjene radi dogodkov ne samo na Kitajskem, pač pa v Aziji na splošnem. Kakor povsod drugod, gre tudi na tem delu sveta za "borbo proti boljševizmu," gre zato, da se "zajezijo širenje komunizma," da se "ohrani demokracijo" in "način življenja" itd. Itd. Toda v tej borbi in v teh napotih Zedinjene države nimajo azijskega ljudstva na svoji strani. Neumna politika podpiranja najbolj tiranskih elementov in diktatorjev, poskus da se z nasiljem ohrani kolonialnem sistemom v azijskih deželah, je povzročilo samo to, da je ljudstvo Azije začelo sovražiti Američane in vse kar je v zvezi z Ameriko. To je zopet dejstvo, ki ga moramo priznati. Vsak Kitajec, ki sovraži Čiang Kajšeka, bo z isto sovražnostjo sovražil tudi tistega, ki ga podpira. Ljudstva na Burmi in Malaji, v Indoneziji in Indokitajski ne bodo nikoli pozabila, da so njihovi francoski, angleški in nizemski kolonialni izkorisčevalci zatirali njihovo borbo za nacionalno neodvisnost z ameriškim orožjem.

Tu, iz te daljave, ko večinoma ameriško ljudstvo sploh ne ve, kaj se dogaja na posameznih delih sveta in mu nihče ne tolmači, kaj je prav za prav "gnilega v deželi Danski," je lahko poudarjati prednosti našega "načina življenja" pred "načinom življenja" v Sovjetski zvezi. V zmedenih komentarjih, s katerimi v Ameriki na sto načinov časopisi rešujejo "azijski problem," priporočajo odprto intervencijo v Kitajski civilni vojni, orozano "zajezitev sovjetskega imperializma," združeno "fronto proti komunizmu," pa se nihče ne zmeni za "način življenja" ljudstev, ki so prizadeta. Bolj liberalni komentatorji, ki v vsem ne vidijo

UREDNIKOVA POŠTA**Spomini ob 35-letnici prihoda v Ameriko**

Spomini mi odhajajo nazaj v mojo belo Ljubljano, ko sem pred 35. leti (ta teden) zapustila svoj dom in dragu ljubljeno mamo tam na južnem kolodvoru, poslavljajoč se od nje poslednjikrat. "Bodi srečna in poštena na vseh tvojih potih življenja, in ne pozabi vsakdanje molitve, pa piši mi večkrat, kako in kaj se ti bo godilo v tujini . . ."

Zvenijo mi njene besede v trajnem spominu. Zrle sem v milotožni obraz takrat, toda srčno svi obdevje zadrževali solze pomembne ure—in vlak je odbrzel z vsemi upi in hrepenečimi željami videti daljni tuji svet.

Spominjam se lepe gorate Švice, katera mi je prva poglobila srčno težke občutke, da sem res zapustila domači kraj; potniki, ki sem jih srečala še v Ljubljani, vozeč se že iz Dolenskih krajev, se mo nekam pomilovalno zrli že vso pot, češ: "tej je pa res hudo po materi . . ." ter skušali ob večkratnem presedanjem vlasti biti zelo uslužni z mojo prtljago. (Če te vrstice morda čita Mici Pogorelc, ki je potoval iz Sodražice sem k svoji teži, takrat živeči na 62. cesti—Mrs. Juratovec—se bo gotovo spominjala incidenta potovanja).

Na ladji "La France" se je naši družbi priključil mlad par; ona divna in zelo živa Srbkinja, on navihana, a zal Dalmatinec. Plesala sta venomer različne plese, ter vzbujala pozornost vseh potnikov. Navzdrži morski bolezni tu in tam, so potniki vživali razigranost te mladosti—mene pa je prizadelo najbolj, ker stiri dni sem se smelo pokorila z "Urhom," kot pravijo, in čuvala ladjiško postelj. Steklonica brinjevka, ki mi ga je dobra mama podala na pot za vzlivo morsko bolezen, je izginila med mojimi sopotniki; potvali so mi pozneje, a bila sem jem klub temu hvaležna, ko sem po štirih dneh zopet lahko šetalna na krovu ladje.

V zabavo sti nam bili na potu dve mali deklici, starci dve do štiri leta, kateri je vodila s seboj neka mlada ženska iz Novega mesta in to na pot v Minnesota, k očetu. Dotičniku je umrla žena po porodu dveletne hčerke, in on je odšel za boljšim kruhom že v drugič v Ameriko ter tako postal za prevožnjo teh treh oseb, v nadi, da poroči tukaj dotični deklici, ki naj bi nadomeščala otročičkom mater.

Dospievši na priseljenški urad na Ellis Island, pa so z nemenim kakšnega vzroka vrnili to mlado ženo z otroci vred nazaj v domovino. Bil je trajenčni prizor, ko se je poslovila od nas vseh . . . Drugi dan pa smo čakali na odredbeni poziv, kam in v katero smer smo namenjeni. Razočarala nas je tudi novica, da je bila mlada Srbkinja oropana vsega denarja na ladji, njen držen spremljevalec pa jo je popihal neznano kam. Skolektali smo skupaj nekaj groševo zanjo, a zdelo se mi je, da ji je kar vsaki privočil nesrečo.

Z Mici Pogorelc sveti potovali v Cleveland sami; slednja v strahu, kako in kaj bo, ker ne opisovala lepoto najine domovine; ne; njegovo divno Gorenjsko in samo "rdeče strašilo," pač pa čutijo, da je nekje tudi ljudstvo, ki živi v bedi, umira od lakote, trpi radi nepravičnih socialnih odnosov v svojih deželah, pravijo, da bi morali skrbeti za socialne in ekonomske reforme. Preskrbeti bi morali tem ljudstvom dostojni življenjski standard, ga s prosveto, filmi, knjigami in drugim materialom poučiti o prednosti ameriškega načina življenja pred sovjetskim, o prednosti ameriške demokracije pred sovjetsko itd. Vse pa zgleda, da vse skupaj ne bo nič zaledlo. V Aziji so ljudstva dovolj dolgo čakala, da se bo začelo izvajati politiko, ki bi koristila ljudstvu, ne pa tistim, ki ljudstvo zatirajo. Ker tega ni bilo in ni je ljudstvo upravičeno, da si svojo usodo kroji samo, pa če mi s to usodo simpatiziramo ali pa ne.

samo "rdeče strašilo," pač pa čutijo, da je nekje tudi ljudstvo, ki živi v bedi, umira od lakote, trpi radi nepravičnih socialnih odnosov v svojih deželah, pravijo, da bi morali skrbeti za socialne in ekonomske reforme. Preskrbeti bi morali tem ljudstvom dostojni življenjski standard, ga s prosveto, filmi, knjigami in drugim materialom poučiti o prednosti ameriškega načina življenja pred sovjetskim, o prednosti ameriške demokracije pred sovjetsko itd. Vse pa zgleda, da vse skupaj ne bo nič zaledlo. V Aziji so ljudstva dovolj dolgo čakala, da se bo začelo izvajati politiko, ki bi koristila ljudstvu, ne pa tistim, ki ljudstvo zatirajo. Ker tega ni bilo in ni je ljudstvo upravičeno, da si svojo usodo kroji samo, pa če mi s to usodo simpatiziramo ali pa ne.

ENAKOPRAVNOST

mojo nepozabno Ljubljano. Spomini mladostnih let, so neprecenljiv zaklad izigrane domišljije, kot tuči realnosti, toda pričnam, da za vso lepoto nekdanje habsburške dinastije, ne bi zamenjal zvezdnati prapor moje adoptirane nove domovine.

Srečna in ponosa sem, da je takoj moj dom in da se mojim,

kot tudi tisočero drugih priseljencev družinam godi vsaj primeroma z drugim svetovnim krajem—povoljno.

Cenjene čitatelje vladljivo prosim oprostila tem "litanijam!" Namen teh vrstic je iskreno čestiti ob priliki 35-letnice mojega prihoda v Cleveland (dne 13. decembra) mojemu drage-

mu bratu Mr. John Tavčarju, tajniku Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., ki bo bašta dan slavil svoj 60. letni jubilej. Njemu sem dolžna besede prve zahvale, kretati se pod svobodnim ameriškim nebom. Bog te živi, Ivo, in mnogo uspeha v tvojem delovanju!

Josephine Praust.

Dr. Jože Kastelic:

STAROSLOVENSKE NAJDBE NA BLEDU

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Nasledil kot obesek. Od izdelkov iz kosti sta se našla samo dva, ki pa sta zato toliko bolj zanimiva. To je velik čekan divjega merjasca, ki ga je imel nek otroški skelet v desni roki, in trije preluknjeni zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Nasledil kot obesek. Od izdelkov iz kosti sta se našla samo dva, ki pa sta zato toliko bolj zanimiva. To je velik čekan divjega merjasca, ki ga je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno kar se tiče keramike in orodja. Pravo podobno življenje bo mogoče dobiti šele potem, ko bo izkopano tudi našeljene zobje neke živali, ki jih je imel nek otroški skelet, ki zaseda grobščico.

Grobovi, ki jih je letos Narodni muzej izkopal na blejski Pristavi (gl. "Ljudska pravica" št. 237, 3. X. 1948), dajejo dokaj jasno sliko o materialni kulturi starih Slovencev in tudi nekaj podatkov o njihovi družbi. Seveda so najdbe na grobščici klub vsemu še vedno zelo skope, posebno

V Trstu slovenske šole zatirajo v Istri pa gradijo nove

V coni "B" Tržaškega ozemlja, ki je pod Jugoslovansko vojaško upravo, je ljudska oblast ogromno prispevala za kulturni dvig prebivalstva vseh treh narodnosti. Ljudska oblast nudi vso pomoč pri razvoju šolstva in kulture ter ustvarjanju pogojev za dvig izobrazbe vsega istrskega ljudstva. Jugoslovanska vojna uprava, ki upravlja teritorij v skladu z mednarodnimi določili in dosledno na demokratičnih načelih, pa daje vso podporo ljudski oblasti.

Istrsko ljudstvo slovenske narodnosti je bilo desetletja in desetletja zatirano; razne nemške in italijanske organizacije so ga raznarodovale (Lega nazionale, Pro Patria itd.), tlačaniti je moralo tujim gospodarjem. Fašisti so Slovencem in Hrvatom v Istri vzel vse šole in jim tako onemogočili vsak kulturni raz-jezik.

Ljudska oblast je popravila fašistične krivice, dala popolno enakopravnost vsem trem narodnostim: Slovencem, Hrvatom in Italijanom, in skovala proti slovenskim šolam in v gausno kampanjo proti Slovencem. Posledice niso izostale. Fašisti so zaprli slovensko šolo v ulici Sv. Frančiška prav v dnevi vpisovanja. Slovenci so prisiljeni, da se pod angloamerikanskim upravo borijo za svoje najosnovnejše pravice.

Medtem pa v coni "B" pod Vojno upravo Jugoslovanske armade odpirajo in obnavljajo šole Slovencem, Hrvatom in Italijanom. Letošnji šolski pouk se je začel v novozgrajenih šolah v Šmarjah, Ižoli, Marezigh, Sv. Petru, nadalje v obnovljenih šolah v Kokavečah, Korti in Dekanih. Rdeči križ Slovenije je podaril tem šolam 6,000 knjig, ki jih bodo razdelili kot nagrade najboljšim učencem.

Samo v bujskem okraju so popravili 35 osnovnih šol. V krat-

cem bo dograjena italijanska šola v Momjanu in slovenska v Kaštelu. Dvorazredna hrvatsko-slovenska šola v Gamboči je dograjena in bodo v njej v kratkem začeli s poukom.

V Ižoli Italijani že imajo svojo šolo in so sedaj zgradili Slovencem novo štirirazrednico, lepo moderno stavbo z dvonadstropnim stanovanjskim poslopjem za učitelje. V to šolo bodo hodili tudi slovenski otroci iz bližnjih vasi: Šavinjan, Bare, Korte, Medoši, Gažon, Cetore itd. V gradnji pa so šole v Bužinji, Murinah in pri Sv. Ivanu pri Bujah.

STAROSLOVENSKE NAJDVE NA BLEDU

(Nadaljevanje z 2. strani) bojni nož. Zenska pa ima samo majhen železen nož in je brez vsakega nakita. Morda smemo trditi, da se v takem pojavu kaže patriarhalna premoč moškega kot načelnika zadruge in velike družine. Toda blejsko građivo se skozi dolgo dobo. V grobu št. 95, ki je gotovo mlajši, pa je ženska, kakih 25 let starca, nosila domače in belobrdske uhane, tri prstane, tri okrogle zaponke in verižico iz 23 preluknjenih rimskeh bronastih novcev. Družbenega stopnja takih grobov vsekakor kaže na neko diferenciacijo v staroslovenski družbi. Socialno močne skupine imajo kot protiute precej večje število skupin, ki svoje mrtvice pokopavajo s skromnim nakitom čisto lokalne izdelave.

V času, v katerega spada blejsko grobišče, smo Slovenci dobili z brižinskim spomeniki okoli leta 975, prvo pisano besedo. S tem dejstvom smo bili le za dobrih sto let kasnejši kot n. pr. Francovi, ki svojo pisano literaturo štejejo od leta 843. V tej dobi se dokončno formira etnična skupina Slovencev. Že v antropološkem pregledu Bledu smo videli, da so lobanje in na sploh skeleti iz blejskega grobišča močno vplivani od starih ilirsko - keltskih prebivalcev. Najdba rimske provincialne zaponke v nekem otočkem gradu, najdba rimskeh novcev, uporabljenih za ovratno verižico, in še nekatere druge najdbe pa tudi arheološko kažejo isto. Slovenci so torej etnogenetično na našem ozemlju produkt naseljenih Slovanov in starih ilirsko-keltskih prebivalcev. Bled je v tem oziru prinesel prenenetljivo nove podatke. Važno je poudariti, da je to do sedaj pri nas prvi arheološki dokaz za teorijo etnogeneze, ki so jo postavili sovjetski zgodovinarji na osnovi historičnega materializma, do katere pa so bili naši zgodovinarji razmeroma dokaj skeptični. Toda praksa je tu sijajno potrdila dialektično teorijo. Nič ni bolj tipičnega za dosedanje blejske najdbe kakor grob št. 95; skelet skoraj kasnejšega "dinarskega" tipa, dolgoglav s

cromagnonskimi, t. j. starovropskimi znaki, z doma izdelanim, slovenskim, blejskim natisom, z belobrdskimi, t. j. povzvezad z ostalimi južnimi Slovani uvoženimi uhani, in s "poddedovano" ovratno verižico iz antičnih novecv. Etnogenetična sinteza je tu očitna.

Izkopavanja bo Narodni muzej prihodnje leto nadaljeval. Po dosedanjih izsledkih se vidi, kako so te najdbe važne in koliko problemov odpirajo. Vsekakor je sedaj predvsem potreba izkopavanja tehnično in metodično dobro nadaljevat, dokončno zaključke pa prepustiti kasnejšemu času. Toda arheologija bi ne izpolnila svoje družbene funkcije, ako ne bi že sedaj poizkušala priti vsaj do skromnih družbenih zaključkov ob tako važnih najdbah.

Društveni koledar

DECEMBRA

18. decembra, sobota — Gay Knights Club — Ples v SND na St. Clair Ave.

18. decembra, sobota — Športni ples društva Napredek št. 132 ABZ v SDD, Recher Ave.

19. decembra, nedelja — Koncert Hrvatskega kulturnega kluba v SDD, Waterloo Rd.

19. decembra, nedelja — Plesna veselica pevskega zborja "Slavulj" v Slov. del. domu, Waterloo Rd.

RAZNO

DAJTE VAŠE pohištvo nanovo taterit in si prihranite štenar. Damo 5-letno jamstvo. Nelson Upholstering Co., 1570 E. 66 St., tel. HE 5651.

ZA BOŽIČNE PRAZNKE si nabavite FINE ČOKOLADNE BONBONE

pri MILLER'S CANDIES 10416 St. Clair Ave., LI 9629

DEKLE

dobi delo v prodajalni čistilnice Stalno delo — tedenška plača 3467 FAIRMOUNT BLVD. FA 1868

PRALNE STROJE

vseh izdelkov popravljivo točno in zanesljivo. Na lahka odpalila. STANDARD APPLIANCE CO. 3006 Lorain Ave. na vzhodni strani tel.: MI 3595 na zapadni strani tel.: OL 1515

BABY GRAND KLAVIR BALDWIN IZDELKA, SE PRODA POCENI.

En lastnik FL 5291

PREPROGE - KARPETE POHISTVO

TOČNA POSTREŽBA 28-letna posluga Naročila sprejeti danes bodo zgotovljena pred božičem.

9x12 NAVADNE PREPROGE SCISČENE — \$3.00 Acme Carpet Cleaning Co. 2224 E. 79th St. — EN 2738

1682 Longwood Dr., Hillcrest 721 J

VSE NOVE HIŠE

Zidana hiša, 6 sob. W. 157 St. \$12,800

Zidana hiša, 6 sob. W. 192 St. 18,500

Zidana hiša, 6 sob. Edgewood Rd. 24,500

Lesena hiša, 4 sob. Parma, Ranch tipa, 11,500

6 sob. Fairview 21,500

ANDREW MIGALETZ 3926 W. 162 St., OR 8872

1354 SLOANE AVE., AC 1989

RIDGEVILLE

Prazna hiša 8 sob, 42akov, na Stony Ridge, med Detroit in Center Ridge Rd.; \$11,500. Takoj le majhna vsota. Se proda ali odda v najem na "lease" zanesljivi osebi.

Lastnik na 1738 St. Clair Ave., PR 3070

LASTNIK

prodaja atraktivni English bungalow, star 7 let. Nahaja se v okolici Edgewood Rd. Ognjišče za drva, beneški zastori, gorkote na plin.

Poklicite BO 8939

MAYFIELD HEIGHTS

Zidana hiša, 1 leta starca; 4 1/2 sobe; 1 1/2 nadst.; z veliko garazo poleg hiše; klet pod vso hišo; fornez na plin, tile kopalnica, gumijasta tite preproga v kuhinji; "knotty pine" dinette; kombinacijska okna.

\$13,800. 1682 Longwood Dr., Hillcrest 721 J

VSE NOVE HIŠE

Zidana hiša, 6 sob. W. 157 St. \$12,800

Zidana hiša, 6 sob. W. 192 St. 18,500

Zidana hiša, 6 sob. Edgewood Rd. 24,500

Lesena hiša, 4 sob. Parma, Ranch tipa, 11,500

6 sob. Fairview 21,500

ANDREW MIGALETZ 3926 W. 162 St., OR 8872

1354 SLOANE AVE., AC 1989

RABLJENI AVTI

1941 Plymouth, 4 vrata grelec in radio

1941 Plymouth, 2 vrata grelec in radio

1940 DeSoto, 2 vrata

1936 Dodge, 2 vrata

1947 PONTIAC

S 4 VRATI, POPOLNOMA OPREMLJEN AVTO. Cena \$1,875

LOU MELISKA PONTIAC 6603 Brookpark Rd. ON 5660

1948 Hudson Commodore '8' SEDAN S 4 VRATI: POPOLNOMA OPREMLJEN. \$2,250.

DEVER-HOLLADAY INC. Lincoln-Mercury prodajalc

11034 Clifton Blvd., AC 2342

1947 G.M.C. TRACTOR 2 1/2 tone; 2-speed axle s popolno I.C.C. opremo, s transkrim tankom in petimi kolesom.

CORRIGAN BROS., INC. 18001 Lorain CL 1240

1948 CANNING & CLANCY "Vas Dodge-Plymouth prodajalec"

14401 Euclid Ave., GL 5300

WE AVER TRAILER DOBRI NAKUPI

26 čev. Trailmobile; insurancne priprave 10.00x20 tajjerji, zračne zavore. Ta pripraga je bila rabljena samo 60 dni.

\$2,500

28 čev. semitrailer; 5 čev. stranične se odstranijo; 10.00x20 tajjerji; vacuum zavore.

\$1,500

WEAVER TRAILER & BODY CO.

1738 St. Clair Ave., PR 3070

1948 Ford Dump Truck

drži 2 toni; v izbornem stanju.

Po zmrnini ceni.

THE BIG 4 AUTO SALES, Inc.

WO 8570

2300 Fulton Ave.

1937 Terraplane — \$135

Sedan z 4 vrati; dobite najcenejšo transportacijo. Oglejte si to posebnost.

6863 BROADWAY Prodajalec

BR 6129

Da, umrl je," je dejala žalostno. "Morda zato, ker tebi ni sem bila dobra. Kmalu potem, ko se je godec preselil k nam, je poginil. Vidiš, kako je brav za prav vse te povzeto z nam. Najbrž ljubi Bog tako plete in razpleteta, da ima vsaka stvar svoj začetek in svoj konec. Tako sem neumna, tako malo vem o vsem tem, čutim pa le, da smo vsi ljude povezani z nitkami in da ima Bog vse te nitke v rokah. Včasih jih pomeša med dvema in teda se imata rada, ali pa se spreti in sovražita, dokler jih ne razvija; včasih se pa menda razsrdi in pomeša mnogo tisoč nitk med sabo, tedaj vsta ne vojna in ljude se med seboj pobijo. Veš, Tine, najni nitki sta spet uravnati, zdaj ni ničesar hudega več med nama!"

(Dalje prihodnjic)

"Saj ti si dober fant in dobro srce vse odpušča!"

"Ne, ne, Ivanka, kar se tegata, bodi kar mirna. Zdaj se mi zdi, kakor da ni bila nicesar hudo med nama in da sva se spet sešla v drvarnici. Poglej, ali ga poznaš?" jo je vprašal in ji pokazal njen s čipkami obrobljen robec.

"Oh, moj robček, ki sem ga tako iskal!" je vzkliknila veselo presenečena. "Tak ti si ga hranil? Oh, ti moj nesrečni prijatelj!"

"Kar pozabi na vse, Ivanka, in kmalu ozdravi! Ce bi poklicali zdravnika, bi te rešil, kar ponj bom šel!"

"Tega pa nikar, Tine, ker je res vse zastonj! Pa tudi denarja ni in zdaj je prepozno. Veš, včasih si le mislim, kako bi bilo lepo, če bi mogla biti v resnicu spet zdravljiva! Pa ne bom, umrla bom, kakor tvoj lišček!"

Zdaj šele je opazil Tine, da je

otroško pametna in kar čez noč

name?" ga je tih obiskala Ivan-

